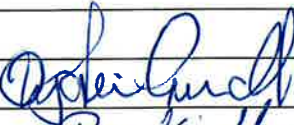
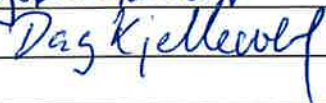

KSK-notat nr.: 77/2013 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Blåfall AS/Sivertelva kraftverk	
Fylke/kommune:	Finnmark/Alta	
Ansvarlig:	Øystein Grundt	Sign.:
Saksbehandler:	Dag Kjellevold	Sign.:
Dato:	18 DES 2013	
Vår ref.:	NVE 200900690-39 ksk/dkj	

Søknad om tillatelse til bygging av Sivertelva kraftverk i Alta kommune i Finnmark fylke

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	6
NVEs vurdering.....	16
NVEs konklusjon.....	19
Forholdet til annet lovverk.....	20
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	21
Øvrige forhold	23
Vedlegg.....	24

Sammendrag

Blåfall AS har søkt om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å bygge Sivertelva kraftverk. Sivertelva kraftverk er planlagt i Alta kommune i Vest-Finnmark. Installert effekt er 3,08 MW og kraftverket vil produsere 7,3 GWh med fornybar energi i et normalår.

Hovedinntaket etableres på kote 300 i Sivertelva, og kraftstasjonen er planlagt på sørsiden av Sivertelva på kote 16. Dette gir en brutto fallhøyde på 284 m. I tillegg til naturlig tilsig til hovedinntaket overføres vann fra et bekkeinntak i sidebekken fra Ruollagobejávri.

Rørgaten blir nedgravd på sørsiden av elva på hele strekningen. Det bygges permanent vei inn til kraftstasjonen. Anleggsveien til inntakene skal fjernes når kraftverket igangsettes, og det skal kun være igjen en lett kjørevei for ATV på vannveien for tilsyn til inntak. Utbyggingskostnaden er stipulert til 5,36 kr/kWh.

For å ta vare på naturverdiene i Sivertdalen vil det slippes en miljøvannføring i Sivertelva. Fra hovedinntaket er det planlagt slipp av vann tilsvarende alminnelig lavvannføring på 35 l/s gjennom året.

Høringspartene er delt i synet på om det bør gis konsesjon til den omsøkte utbyggingen. Alta kommune, Fylkesmannen og fylkeskommunen er ikke mot en utbygging mens reindriften og reindriftsforvaltningen er mot. De mener inngrepet vil innebære et nytt innhogg i reindriftens arealer, samtidig som inngrepet vil innebære uro og forstyrrelse i byggeperioden. Naturvernforbundet er mot på generelt grunnlag. Bjørn Michaelsen har et par kommentarer om at området er viktig å ivareta som nedfartsområde på ski om vinteren. De andre uttalelsene er av privatrettslig karakter.

NVE mener at nytt hovedalternativ for utbygging vil gi mindre negative virkninger for reindriftens bruk av området. Inntakene er trukket ned, vannveien er nedgravd og kraftstasjon er flyttet slik at permanent vei blir kortere og inngrepet i området mindre. For å ivareta reindriftens interesser i byggefasen er det viktig at reinbeitedistriktet involveres i planleggings- og driftsperioden.

Dalen er brukt til reinbeite om våren og forsommeren. Søker kommer til å gå i dialog med Alta kommune og reindriftnæringen for å finne fram til en god felles løsning i anleggs- og driftsfasen.

Prosjektet vil medføre et tap av inngrepsfri natur av kategori villmarkspregede områder (> 5 km fra tyngre tekniske inngrep). Nytt omsøkt hovedalternativ vil redusere tapet av villmarkspregede områder.

Nedre del av Sivertelva er mest sannsynlig gyte- og oppvekstområde for sjørret. Det er i hovedsak elvestrekningen nedstrøms kraftverk som er vurderes å ha verdi for fisk. Dette partiet vil normalt ikke berøres i driftsfasen. Det planlegges å bygge enkelte kunstige kulper i dette partiet av elva for å avbøte skadelige effekter av et evt. utfall av kraftstasjonen.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 7,3 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene har NVE klarert om lag 1,9 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

NVE mener at med de tilpassninger av prosjektet som er gjort etter at søknaden ble sendt på høring er konsekvensen og konfliktene betydelig mindre. I sum vurderes de miljømessige ulempene av det omsøkte prosjektet som moderate i forhold til fordelene med å gjennomføre prosjektet. Dersom det tas tilbørlig hensyn til reindriftinteressene i anleggstiden vil disse etter vårt syn i mindre grad bli berørt.

Dette gjelder også ved omsøkt overføring av Ruollagobejávri. Overføringen er betydelig innkortet i nytt hovedalternativ og ingen av høringsinstansene har uttalt seg om denne. NVE mener at omsøkt overføring, er akseptabel ved gjennomføringen av prosjektet.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Blåfall AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Sivertelva kraftverk . Tillatelsen gjelder også overføringen av Ruollagobejávri. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Blåfall AS, datert 10.09.2010 og nytt hovedalternativ datert desember 2012:

(...)

"Blåfall AS ønsker å utnytte vannfallet i Sivertelva i Alta kommune i Finnmark fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

I Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- å bygge Sivertelva kraftstasjon
- å overføre vatn fra sidebekken fra Ruollagobejávri til Sivertelva

II Etter energiloven om tillatelse til:

- bygging og drift av Sivertelva kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.

Nødvendig opplysninger om tiltaket fremgår av vedlagte utredning."

Sivertelva kraftverk, endelig omsøkte hoveddata etter endring av prosjektet

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	13,64
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	15,88
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	39,43
Middelvannføring	l/s	540
Alminnelig lavvannføring	l/s	36
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	149
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	32
KRAFTVERK		
Inntak	moh.	300
Avløp	moh.	16
Lengde på berørt elvestrekning	m	2200
Brutto fallhøyde	m	284
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,612
Slukeevne, maks	l/s	1340
Minste driftsvannføring	l/s	30
Tilløpsrør, diameter	mm	700
Tilløpsrør, lengde	m	2160
Installert effekt, maks	MW	3,08
Brukstid	timer	2350
MAGASIN		
Magasinvolum	mill. m ³	
HRV	moh.	
LRV	moh.	

PRODUKSJON

Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	1,4
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	5,9
Produksjon, årlig middel	GWh	7,3

ØKONOMI

Utbyggingskostnad	mill.kr	38
Utbyggingspris	kr/kWh	5,2

Sivertelva kraftverk, elektriske anlegg**GENERATOR**

Ytelse G1	MVA	2,6
Ytelse G2	MVA	1
Spennings	kV	6,6

TRANSFORMATOR

Ytelse T1	MVA	2,6
Ytelse T2	MVA	1
Omsetning	kV/kV	6,6/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	m	1,2
Nominell spenning	kV	22
		Jordkabel

Grunneierne som har fallrettighetene i Sivertelva har inngått en avtale med Blåfall AS om utbygging av Sivertelva. Blåfall AS er en industriell utbygger av småkraft i Norge.

Beskrivelse av området

Vassdraget med sitt utløp til Kåfjordbotn er lokalisert sydvest i Alta kommune, i Finnmark fylke. Feltet er uregulert i dag, uten vannforsyningsanlegg eller overføringer inn eller ut av feltet.

Helt øverst i nedbørfeltet er noen små navnløse vann, men bortsett fra dette er det lite vann eller sjøer i nedbørfeltet. Fra det planlagte inntaket på kote 300 er fallet i elva relativt bratt ned til ca. kote 80, og renner i noe slakere terreng det siste stykket ned til fjorden. Elva har et ca. 4 m høyt fritt fall ved ca. kote 300.

De skogkledde områdene er i mellomboreal (barskog) og nordboreal sone (fjellbjørkeskogen). Det høyest liggende området av inngrepet ligger i lavalpin sone. Klimaet i området har en svak oseanisk påvirkning. Det vil si at området er i en overgangsseksjon, og står i en mellomstilling mellom et kystklima med mye nedbør og milde vintre, og et kontinentalt nedbørsfattig klima med varme somre og kalde vintre. Det betyr at vegetasjonen er preget av østlige trekk, men med svake innslag av vestlige arter (dvs. kystarter).

Teknisk plan*Inntak og overføringer*

Det bygges en smal buedam med overløp på kote 300. Terrenget der dammen er planlagt er veldig likt terrenget på kote 360, som er beskrevet som inntak i den opprinnelige søknaden, så dimensjonene blir noenlunde like som i den opprinnelige søknaden. Dammen anslås å bli ca. 12 meter høy.

Inntaket har ikke reguleringsmagasin, og inntaksbassenget blir relativt lite ettersom dette er et trangt parti i elven. Det overføres vann til inntaket fra sidebekken som kommer fra Ruollagobejávri. Denne overføringen er tenkt å utføres som åpen kanal hvis grunnforholdene tilsier at det er mulig. I motsatt fall vil overføringen utføres som nedgravd rør. Lengden på selve overføringen blir ca. 100 meter. Bekken renner inn i Sivertelva ca. 150 meter nedenfor planlagt inntak.

Slipp av minstevannføring

Fordi overføringen er planlagt ca. 150 meter oppstrøms stedet der elvene møtes, og fordi den nederste delen av sidebekken anses som biologisk lite verdifull, mener søker at det *ikke* er nødvendig å slippe minstevannføring fra sideinntaket og ned de siste 150 meterne av sidebekken.

Fra hovedinntaket foreslås det å slippe minstevannføring på 35 l/s hele året, som tilsvarer alminnelig lavvannføring for det totale nedslagsfeltet.

Kjøremønster og drift av kraftverket

Kraftverket driftes som et rent elvekraftverk uten noen form for regulering eller effektkjøring. Start og stopp av aggregat er begrenset av minste slukeevne i kraftstasjonen. Endring i vannføring i elva ved start og stopp av aggregat dempes ved at det benyttes to aggregater, samt at minstevannslipp og restfelt nedstrøms inntaket bidrar positivt. På grunn av minstevannslipp og på grunn av manglende regulering vil det i perioder være for lite tilsig til at kraftverket kan produsere. I et normalår er det beregnet produksjonsstans i ca. 60 dager.

Rørgate

Rørgaten fra hovedinntaket til kraftstasjonen har en lengde på 2160 m. Rørgaten blir nedgravd på hele strekningen. I øvre del og i mesteparten av rørtraseen benyttes GRP- rør med diameter 700 mm. I den nedre delen av traseen planlegges det å benytte stålrør med diameter 700 mm.

I den opprinnelige søknaden er det lagt til grunn en kryssing av Sivertelva ved kote 130. Det vil ikke være aktuelt å krysse Sivertelva med det nye hovedalternativet, da rørgaten i sin helhet vil ligge på sørsiden av Sivertelva.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen plasseres i dagen, på sørsiden av Sivertelva, med utløp på kote 16. Kraftstasjonsbygget utformes og plasseres i terrenget slik at det blir lite fremtredende, og slik at spredning av støy fra maskiner begrenses.

Nettilknytning

Som i den opprinnelige søknaden, er Sivertelva kraftverk tenkt tilknyttet luftlinjen som Mattisfoss kraftverk er tilknyttet. Fra kraftstasjonen og fram til nettselskapets luftlinje overføres produksjonen via nedgravd kabel.

Veier

Det bygges en permanent bro over Botnelva og en permanent vei derfra og ca. 400 meter fram til kraftstasjonen (se vedlagt oversiktstegning). Veien i den opprinnelige søknaden var anslått å bli ca. 1000 meter.

I den opprinnelige søknaden nevnes det en brukonstruksjon for å krysse Sivertelva. I det nye hovedalternativet vil det ikke være nødvendig å krysse Sivertelva.

Det blir midlertidig anleggsvei fra kraftstasjonen og opp til hovedinntaket. Etter utbyggingen omgjøres denne veien til en bred sti der det er mulig å kjøre terrengkjøretøy med tanke på inspisering og

vedlikehold av inntaket. Denne veien/stien blir om lag 2,1 km lang. For å hindre økt ferdsel i området vil veien stenges av med bom, og kun de som er tilknyttet kraftverket vil ha tilgang.

Massetak og deponi

Behovet for deponering av masser blir minimalt fordi masser fra rørgrøften blir brukt i selve rørtraseen ved at traseen heves noe i lavbrekk. Trykkrøret vil altså bli lagt slik at det i størst mulig grad er massebalanse i traseen. Denne løsningen reduserer massetransporten slik at det blir mindre støy og mindre utslipp til luft i anleggsperioden.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Alta kommune har vedtatt arealplan for perioden 2002-2014. I denne arealplanen er hele området som berøres av Sivertelva kraftverk satt til LNF-område uten bestemmelser om spredt bebyggelse.

Samlet plan (SP)

Prosjektet er ikke behandlet i Samlet plan og berører heller ikke andre prosjekter i Samlet plan for vassdrag.

Verneplan for vassdrag

Sivertelva er ikke med i verneplan for vassdrag. Det nærmeste vernede vassdraget er Mattiselva, som ligger noen kilometer sørøst for Sivertelva.

Inngrepsfrie områder (INON)

Influensområdet for kraftverket ligger i INON sone 1. Tiltaket vil etter de første omsøkte planene medføre en netto reduksjon i INON-områder på ca. 6,0 km². Det blir en netto økning i areal INON sone 1 og 2 på henholdsvis 1,7 og 7,2 km², og en netto reduksjon i villmarkspregede områder på 14,9 km² (Tabell 2-9). I nytt hovedalternativ er dette redusert.

Nasjonale laksevassdrag

Altaelva, som renner ut Altafjorden ca. 15 km nordøst for utløpet av Sivertelva, er vedtatt som nasjonalt laksevassdrag. Altafjorden er vedtatt som nasjonal laksefjord.

Andre verneområder

Det er ingen verneplaner eller fylkesplaner som berører influensområdet til det planlagte Sivertelva kraftverk.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området i oktober 2011 sammen med representanter for søkeren og flere av høringspartene. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av saksbehandler. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Alta Kommune har i brev av 25.08.2011 gitt følgende uttalelse:

"(...)

Innstillingen med endringer vedtatt enstemmig.

Formannskapets vedtak:

- 1. Alta formannskap viser til søknaden fra Blåfjell AS om konsesjon for bygging av kraftverk i Sivertelva. Alta kommunes generelle utgangspunkt er at en er positiv til utbygging av alternative energikilder der dette bygger på en bærekraftig forvaltning.*
- 2. Etter en samlet vurdering anbefaler Alta kommune at det gis konsesjon for omsøkte kraftutbygging i Sivertelva.*

Innstilling:

- 1. Alta formannskap viser til søknaden fra Blåfjell AS om konsesjon for bygging av kraftverk i Sivertelva. Alta kommunes generelle utgangspunkt er at en er positiv til utbygging av alternative energikilder der dette bygger på en bærekraftig forvaltning.*
- 2. Alta kommunes konklusjon i denne saken ligger i avveien mellom ønsket om økt produksjon av fornybar energi og miljøhensyn. Det betydelige tap av inngrepsfri natur, tiltakets innvirkning på landskapet og vannforskriftens krav tilsier at den omsøkte utbyggingen ikke representerer bærekraftig naturforvaltning.*
- 3. Etter en samlet vurdering ønsker ikke Alta kommune at det ikke gis konsesjon for omsøkte kraftutbygging i Sivertelva.*

Vurdering:

Inngrepsfrie områder og landskap

Kåffjordbotn og Sivertdalen er preget av bruk og slitasje, men ikke tyngre inngrep som dette. Broer, veier, rørgate, inntaksdam, kraftstasjon og reduser vannføring vil utgjøre betydelige inngrep i området og utvilsomt sette sitt preg på landskapet i Kåffjordbotn. Omsøkte inngrep vil gi et tap på ca 15 km² villmarkspreget areal. Dette er et betydelig.

Friluftsliv

Kåffjordbotn med Botndalen og Siverdalen er relativt lite benyttet til friluftsliv. Området langs Sivertdalen er rassikkert og er derfor en attraktiv trasee for nedfart på ski fra Haldemasivet.

Fauna

Etter det Alta kommune kjenner til er det ikke registrert rødlistede fugler eller pattedyr knyttet konkret til området som berøres av omsøkte utbygging.

Fisk

Sivertelva antas å ha begrenset betydning som gyte- og oppvekstområde for sjørørret. De viktigste områdene for ørret i Sivertelva ligger trolig nedenfor kraftverket og derfor relativt uberørt av en eventuell kraftutbygging.

Biologisk mangfold

Utbyggingsområdet er kartlagt av utbygger uten funn av truede arter eller prioriterte naturtyper. Det er ikke registrert lokaliteter viktig for det biologiske mangfold i naturbasen. Alta kommune kjenner ikke til viktige naturtypelokaliteter eller artsfunn fra området.

Vannforskriften

Sivertelva er urørt og kan trolig klassifiseres til meget god økologisk tilstand. Ved nye inngrep i vassdrag er hovedkravet i vannforskriften at minimum god økologisk tilstand beholdes etter inngrep. Det er vanskelig å se at dette kan oppnås med kompensierende tiltak i Sivertelva med omsøkte minstevannføring og det store fallet i vassdraget.

(...)

Fylkesmannen i Finnmark har i brev av 16.06.2011 gitt følgende uttalelse:

"Fylkesmannen vil ikke fraråde at det gis konsesjon til bygging av Sivertelva kraftverk i Alta kommune. Ut over de synlige inngrepene tiltaket vil medføre, samt tap av uberørt natur (INON), anser vi at tiltaket vil ha små negative konsekvenser for naturmiljøet. Vi forutsetter at en evt. konsesjon blir gitt med standard naturfaglige vilkår, med mulighet for å pålegge undersøkelser og bygging av terskler og lignende. Vi ber NVE vurdere om damhøyden kan reduseres for å minske de landskapsmessige effektene av tiltaket. Vi ber NVE fastsette vannføring etter erfaring med tilsvarende saker.

(...)

Finnmark fylkeskommune har i brev av 10.08.2011 kommet med følgende uttalelse:

"Areal- og kulturavdelinga har befart det aktuelle området uten at det ble registrert automatisk freda kulturminner

(...)

Sametinget har i brev av 18.11.2011 kommet med følgende uttalelse:

"(...)

Oppsummering

Etter befaring samt vår vurdering av beliggenhet og ellers kjente forhold kan vi ikke se at det er fare for at det planlagte tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Undersøkelsesplikten i henhold til kulturminneloven §9 kan også regnes som oppfylt for det omsøkte tiltaket. Vi minner imidlertid spesielt om den generelle aktsomhetsplikten.

Når det gjelder konsultasjoner mellom Sametinget og statlige myndigheter, jf. res av 1. juli 2005 om konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget samt avtale mellom Sametinget og NVE av 31.03.2009, kan Sametinget ikke se at det er behov for konsultasjoner i denne saken før konsesjonsvedtak.

I forhold til reindrift vil Sametinget likevel påpeke at tiltaket direkte vil berøre det samiske reinbeiteområdet. En gjennomføring av tiltaket vil føre til direkte tap av reinbeiteland, samt at anleggsvirksomhet og etablering av ny infrastruktur i området vil kunne føre til forstyrrelser for reindriften. Det berørte reinbeitedistriktet går også imot utbyggingen. Sametinget ber om at NVE som en statlig myndighet avklarer med direkte berørte reinbeitedistrikt om behovet for konsultasjoner (jf. ILO-konvensjonen nr. 169 artikkel 6 og "Prosedyrer for konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget, pkt. 9).

Sametinget minner om at eventuelle konsultasjoner med direkte berørte samiske interesser skal gjennomføres i god tro og med formål å oppnå enighet. Direkte berørte samiske interesser kan da på forhånd og på et fritt grunnlag gi sitt informerte samtykke til planene. De kan samtidig stille vilkår for iverksettelsen av planene og den videre utvikling av tiltaket som må oppfylles for at de berørte kan anses for å ha samtykket. Dersom det ikke foreligger samtykke fra de berørte samiske interesser, skal nytteverdien av tiltaket vurderes mot de ulemper tiltaket har for det materielle grunnlaget for samisk kultur.

Sametinget forutsetter videre at myndighetene ser til at tiltakshaver ikke gjennomfører planene før det er avtalt en rettferdig kompensasjon og en rimelig erstatning for alle tap de direkte berørte samiske interesser måtte ha som følge av tiltaket."

Reindriftsforvaltningen Vest-Finnmark har i brev av 01.06.2011 gitt følgende uttalelse:

"(...)

Områdestyret i Vest-Finnmark støtter reinbeitedistriktets uttalelse til saken. Området ligger innenfor reinbeitedistrikt 26 Lákkonjárgas sommerbeitedistrikt. Området blir brukt til både vår, sommer og tidlig høstbeite. Området er sørvendt og blir tidlig bart. Dette er et uberørt område og er uten veiforbindelse. Slike områder fremstår som meget viktige beitearealer for reindriftsnæringa i dag.

Områdestyret konstaterer at det totale inngrepet knyttet til Sivertelva kraftverk vil innebære et nytt innhogg i reindriften beitearealer, samtidig som inngrepet vil innebære uro og forstyrrelser i byggeperioden. Dette er da også grunnen til at det berørte distrikt er motstander av denne utbyggingen.

Områdestyret vil derfor tilrå at det ikke blir gitt tillatelse til utbygging av Sivertelva kraftverk. Dersom NVE likevel velger å innvilge søknaden, vil det være viktig med avbøtende tiltak i forhold til reinbeitedistriktet. Områdestyret forutsetter videre at avbøtende tiltakene foreslås i sin helhet og tas med i konsesjonsvilkårene."

Reinbeitedistrikt 26 har i brev av 23.05.2011 gitt følgende uttalelse:

"Reinbeitedistrikt 26 Lákkonjárgas går i mot søknad om bygging av Sivertelva kraftverk i Alta kommune. Det planlagte kraftverket ligger i Lákkonjárgas sommerbeitedistrikt. Området hvor dette planlegges er viktig trekkleie for rein som benyttes hver vår og høst. Området grenser også mot en drivingsleie som blir benyttet om våren og om høsten. I området beiter også rein hele sommeren. Området er ubebygget og er meget verdifullt for distriktet. Distriktet har beiterettigheter i området som strekker seg flere hundre år bakover i tid.

Den planlagte utbyggingen vil gi store negative konsekvenser og ringvirkninger for distriktet. Med blant annet bygging av vei, kraftstasjon og kraftinntak vil det ødelegge viktige beiteområder i sommerbeitedistriktet. Under anleggsperioden er disse områdene og også nærliggende områder tapt som beiteland, fordi reinen vil sky disse områdene på grunn av støy

og trafikk. En vei opp til området vil føre til økt ferdsel og aktivitet til høyereliggende områder. økt trafikk vil skape mer forstyrrelser i form av menneskelig aktivitet, med de følger som dette medfører. Reinen vil sky området og dette fører til at det blir økt beitepress på andre områder. Reinens naturlige vandringsmønster ødelegges samt at dette vil påvirke reinens kondisjon og vekt, som igjen vil føre til store økonomiske tap. Sommerbeite har stor betydning for om reinen skal klare seg gjennom vinteren og en lang flyttevei mellom årstidsbeitene. Nedsatte vekter hos simlene på grunn av økt beitekonkurranse virker inn på reproduksjonen. Fødselsvekt og simlenes kroppsvekt er avgjørende for melkeproduksjonen og deretter fruktbarheten om høsten.

(...)”

Naturvernforbundet i Finnmark har i e-post gitt følgende uttalelse:

”Naturvernforbundet i Finnmark har følgende generelle kommentarer til den foreslåtte kraftutbyggingen i Alta:

- 1. Det er ikke kraftmangel verken i Alta, i Finnmark eller i Norge.*
- 2. Det er mulig å spare svært store energimengder med satsing på energisparing.*
- 3. 2/3 av potensialet for vasskraftutbygging i Norge er allerede utbygd. Det har ført til uopprettelige skader på store deler av norsk natur. En gong må en si stopp før alt blir bygd ut.*
- 4. Småkraftverk har kanskje forholdsvis liten produksjon, men skadene i terrenget kan likevel være store. Det samme gjelder ødelegginger for plante- og dyrelivet og hinder for reindriften.*
- 5. Alta kommune har med den svært skadelige og heilt unødvendige Alta- utbygginga tatt mer enn sin del av ansvaret for norsk energiproduksjon.*

Vi vil også bemerke at konstant vannføring (her lav vannføring) ikke er forenlig med opprettholdelse av de naturlige livsprosesser for artene i et vassdrag.

På denne bakgrunn mener vi at utbyggingen er unødvendig og ikke bør få konsesjon.”

Statens vegvesen har i brev av 13.05.2011 gitt følgende uttalelse:

”Det gjelder eventuelle større isganger i inne i Kåffjorden som følge av endringer ferskvannsføringer. Eventuelle skader på vårt brusystem må da belastes utbygger.”

Universitetet i Tromsø har i brev av 12.05.2011 gitt følgende uttalelse:

”Vi vurderer tiltak som planlegges i vann i forbindelse med kraftverket som såpass begrenset i omfang at sannsynligheten for konflikt med evt. kulturminner under vann vil være minimal.

Tromsø Museum har derfor ingen merknader til søknaden.”

Geir Heitman har i brev av 22.05.2011 gitt følgende uttalelse:

”Eierne av angjeldende eiendommer mener det ikke er tvil om at våre eiendommer inkluderer hele det området som er relevant for omsøkt utbygging av Sivertelva.

Familien har opp gjennom årene tydelig agert i forhold til vår eiendomsrett i angjeldende område (som del av vår gamle verkseiendom, Kåffjord Kopperverk) bl.a. gjennom (ikke nødvendigvis utfyllende):

På forespørsel fra Finnmark Jordsalgskontor/Statens Kartverk, oppmålingskontoret, Vadsø, (dvs. Statskog) i 1987 (14/8-1987) hevdet våre grenser i området. Statskog/Finnmarkseiendommen har ikke bestridt disse. Vi har følgelig i 24 år ansett grensene (mot Finnmarkseiendommen) i dette området som avklart.

Vi har ført rettsak (til Høyesterett) —og vunnet, relatert til ulovlig bruk (slakterivirksomhet etc.) av (deler av) dette området.

Vi har benyttet området i fire generasjoner til jakt. Vi har hatt privat jaktoppsyn og har tidvis leid ut Sivertfjellet til rypejakt (før samarbeidsavtale med Kåfford jeger og fiskeforening om fiske og småviltjakt). Området inngår også i arealet for mangeårig samarbeidsavtale om storvilt med Statskog/Finnmarkseiendommen.

Vi ber derfor NVE om å ikke ta henstillingen fra Finnmarkseiendommen til følge.”

Finnmarkseiendommen har i brev av 03.05.2011 gitt følgende uttalelse:

”I konsesjonssøknaden fra Blåfall AS opplyses det at tiltaket kun berører gnr. 15 bnr. 7 og 26. Dette knytter det seg stor usikkerhet til. FeFo bestrider ikke at kraftverket og nedre del av fallet ligger på 15/7 og 15/26, men det er uklart hvor langt oppover elva eiendommen 15/26 strekker seg. På offentlige eiendomskart (DEK) krysser eiendomsgrensa Sivertelva ved ca kote 140, og alt ovenfor er angitt som FeFo-grunn (bnr. 1). Kartet samsvarer imidlertid dårlig med grensebeskrivelsen for 15/26.

Eiendommen 15/26 stammer fra det tidligere kopperverket i Kåfford. Eiendommen er stor og grensebeskrivelsen fra 1848 er svært omtrentlig og åpner for ulike fortolkninger. Spørsmål knyttet til eiendomsgrensa har vært fremmet flere ganger i ulike sammenhenger, sist i forbindelse med Alta Kraftlags søknad om konsesjon for utbygging av Mølleelva som ligger noen kilometer lengre mot nord. FeFo fremmet da sak for jordskifteretten for å få fastlagt grensa mot 15/26, men saken ble trukket etter ønske fra familien Heitmann (hjemmelshavere til 15/26) etter at partene kom fram til en felles forståelse av grensa mot Mølleelva.

FeFo har ikke vært kontaktet av familien Heitmann eller Blåfall AS i forbindelse med planene for utbygging av Sivertelva. Vi ser det som uheldig dersom Blåfall AS tildeles konsesjon uten at fallrettighetene i Sivertelva er avklart, og ber NVE vente med å behandle søknaden til rettighetsforholdene er klarlagt gjennom en grensegang mellom 15/26 og 15/1, eller ved skriftlig avtale mellom partene.”

Bjørn Michaelsen har i e-post 30.05.2011 gitt følgende uttalelse:

”Det omsøkte området er et av de vi bruker mest vest for Alta (Haldde massivet) pga nærhet og det bratte terrenget vi ofte oppsøker.

En anleggsvei og bro over Botnelva vil gjøre tilgangen til området enklere i perioder og vil slik sett være positivt. Det virker som om inngrepet er avgrenset og vi håper uttaket/rørgata/tunellen fra hovedmagasinet over Sivertelva ikke ødelegger det sørvendte partiet vi bruker opp og ned på ski. Det er et av de få skredkonservative alternativene ned til Sivertdalen fra Haldde.

Ellers er området tilsynelatende sterkt berørt av utbygging/hard bruk. Reinsdrifta har rasert Botnelvdalen gjennom nedbeiting og kjørespor. Deler av dalen er tilnærmet ørken nord og vest for reingjerdet.

Veien opp til Haldde skal utbedres pga revitalisering av Mølleutbyggingen. Mattis utbyggingen står der med sin kraft stasjon.

Slik sett er Sivertdalen den eneste "urørte" skogkledde dalen igjen i Kågfjord området. Det stemmer som det står i rapporten at det er mye "urørt" natur igjen i Finnmark, men det meste av det er over skoggrensen. Dermed er inngrepet større enn det gis inntrykk av)"

Blåfall har kommentert innkomne høringsuttalelser i brev av 06.10.2011

"Sivertelva kraftverk – svar på høringsuttalelser

Bjørn Michaelsen

Bjørn Michaelsen skriver i sin høringsuttalelse at han håper tiltaket ikke vil ødelegge det sørvendte partiet som Øytun folkehøgskole bruker til å gå på ski.

Kommentarer: Rørgaten vil bli nedgravd, og det vil ikke være synlige tegn etter rørgaten når anleggsperioden er over. Kraftstasjonens og dammens plassering vil ikke hindre noen form for skiløping i det sørvendte partiet.

Finnmarkseiendommen

Finnmarkseiendommen stiller i sin høringsuttalelse spørsmål vedrørende eiendomsgrensene i området. De skriver videre at de ikke har vært kontaktet av familien Heitmann (grunneierne) eller Blåfall, og at de ser det som uheldig dersom Blåfall tildeles konsesjon uten at fallrettighetene i Sivertelva er avklart.

Kommentarer: Partene er nå i dialog og det jobbes med å få til en enighet om grensene – enten gjennom overenskomst/avtale eller ved avgjørelse i Jordskifteretten.

Geir Heitmann

Geir Heitmann skriver i sin høringsuttalelse at det ikke finnes tvil om at Heitmann-familien eier hele området som er relevant for omsøkt utbygging av Sivertelva.

Kommentarer: Se kommentarene til Finnmarkseiendommen.

Naturvernforbundet i Finnmark

Naturvernforbundets uttalelse gjelder bare generelle forhold i norsk energi-/vannkraftpolitikk og – forvaltning. Ingen av forbundets punkter er rettet spesifikt mot Sivertelva Kraftverk.

Kommentarer: Ingen

Universitetet i Tromsø

Universitetet i Tromsø vurderer tiltaket som såpass begrenset i omfang at sannsynligheten for konflikt med eventuelle kulturminner under vann vil være minimal

Kommentarer: Ingen

Statens Vegvesen

Statens Vegvesen opplyser at eventuelle skader på deres brusystem som følge av isganger inne i Kåffjorden grunnet endringer i ferskvannsføringer skal belastes utbygger.

Kommentarer: Utbyggingen vil ikke endre vannføring eller påvirke isforhold i området rundt Vegvesenets bruer. Det vil derfor heller ikke påvirke brusystemet eller øke faren for skader utover dagens situasjon. Eventuelle skader som følge av anleggsdrift i forbindelse med utbyggingen er derimot tiltakshavers ansvar, og utbedres av valgte entreprenør.

Reinbeitedistrikt 26 – Lákkonjárga

Reinbeitedistrikt Lákkonjárga skriver at det berørte området blir brukt til både sommerbeite og trekkleie for rein på våren og høsten. Verdien av området er knyttet til at det blir tidlig bart og at det er urørt og uten veier. Det påpekes også konsekvenser av tiltaket som forstyrrelser i anleggsperioden og økt trafikk i høyereliggende områder på grunn av vei til kraftstasjonen og anleggsvei/sti for terrengkjøretøy til hovedinntaket.

Kommentarer: Dagens bruk av området er ifølge reindriftskart, og som forvaltningen uttaler, sommerbeite og trekkleie. Tiltaket vil kunne påvirke reindriften negativt dersom anleggsvirksomheten foregår under trekk/flytting eller om sommeren. Søker ønsker en god dialog med reindriftnæringen slik at anleggsarbeidet kommer minst mulig i konflikt med reinbeite i Sivertdalen.

Etter at anleggsfasen er over, vil rørgaten i sin helhet være nedgravd og vil derfor ikke påvirke reindriften. Den midlertidige anleggsveien opp til inntaket dekkes til med stedlige masser etter at anleggsfasen er over, og den vil derfor være lite synlig. Anleggsveien/stien er ment å brukes av terrengkjøretøyer for inspeksjon av inntaket og liknende, og den vil sperres av for annen trafikk. Støy fra uvedkommende kjøretøy vil derfor ikke bli et problem for reindriften.

Reindriftsforvaltningen i Vest-Finnmark

Reindriftsforvaltningen i Vest-Finnmark støtter uttalelsen fra reinbeitedistriktet og tilrår at det ikke blir gitt tillatelse til utbygging av Sivertelva kraftverk.

Kommentarer: Se kommentarene til Reinbeitedistrikt 26 - Lákkonjárga

Fylkesmannen i Finnmark

Fylkesmannen ser at tiltaket har en del negative konsekvenser, men vil ikke fraråde at konsesjon gis. Fylkesmannen vurderer tap av ca 15 km² villmarkspreget natur som betydelig, men ikke uakseptabelt. En damhøyde på 18 meter anses av fylkesmannen som uforholdsmessig høy. Fylkesmannen er positiv til terskelbygging som et avbøtende tiltak, men stiller spørsmål om behov og plassering.

Kommentarer: Tiltakshaver ser at tiltaket reduserer arealet av villmarkspreget natur, og vil bestrebe seg på å redusere frafallet av dette og å gjøre inngrepet så skånsomt som mulig ved å forsøke å lage en rørgate som er så smal som mulig. Annleggsveien opp til inntaket vil dekkes til med stedlige masser etter at anleggsfasen er over, sånn at den blir lite synlig, men kan brukes av terrengkjøretøyer ved behov. Området vil sperres av for øvrig trafikk.

Den relativt høye buedammen er planlagt for å gjøre inngrepet i terreng så lite som mulig. Høyden på dammen er valgt for å kunne føre trykkrøret ut av bekkeløfta og inn i terrenget på siden av kløfta uten å gjøre store inngrep. Hvis dammen skulle bygges lavere enn det som er foreslått, måtte man utført noe større sprengningsarbeider i fjellområdet ved inntaket. En noe lavere dam kan vurderes i detaljprosjekteringen, men søker tilstreber å gjøre det samlede inngrepet i det aktuelle området så lite som mulig.

Siden det ikke er gjort grundige ferskvannsbiologiske undersøkelser i elva, er søker enig i fylkesmannens kommentar om å gjøre undersøkelser før avbøtende tiltak fastsettes og gjennomføres.

Finnmark fylkeskommune

Finnmark fylkeskommune anbefaler i sin høringsuttalelse at konsesjon avventes til det er utført en befaring for å undersøke om det er automatisk fredete kulturminner i området. De skriver også at deponering av masser også skal avklares i forhold til kulturminner.

Kommentarer: Det er ikke planlagt permanente massedeponi i utbyggingsområdet. Kun i et belte langs rørtraséen vil det i anleggsperioden være mellomagring av oppgravde masser og rør, som deretter skal fylles tilbake. Eventuelle overskuddsmasser vil benyttes til å fylle ut ujevnheter i rørtraséen, samt til vegbygging inn til kraftstasjonen.

Finnmark fylkeskommune har befart det aktuelle området og skriver i sin befaringsrapport at det ikke ble registrert noen automatisk fredete kulturminner.

Sametinget

Sametinget skriver at de må foreta en befaring for å undersøke om det er samiske automatisk fredete kulturminner i området før endelig uttalelse kan gis.

Kommentarer: Sametinget har befart det aktuelle området. Det ble ikke gjort funn av verken automatisk fredete samiske kulturminner eller andre fredete kulturminner innenfor planområdet.

Alta kommune

Alta kommune anbefaler i sin høringsuttalelse at det gis konsesjon for omsøkte kraftutbygging i Sivertelva.

Kommentarer: Ingen

Etter befaring kom det et nytt hovedalternativ for utbygging av Sivertelva kraftverk datert desember 2012. Opplysningene inngår i NVEs merknader og er dette alternativet vi har omtalt og vurdert. NVE har mottatt følgende kommentarer til nytt hovedalternativ:

Alta kommune har gitt svar i brev av 19.02.2012:

”Alta formannskap behandlet søknad om utbygging av Sivertelva i sak 90/11 og gjorde følgende vedtak:

- 1. Alta formannskap viser til søknaden fra Blåfiell AS om konsesjon for bygging av kraftverk i Sivertelva. Alta kommunes generelle utgangspunkt er at en er positiv til utbygging av alternative energikilder der dette bygger på en bærekraftig forvaltning.*
- 2. Etter en samlet vurdering anbefaler Alta kommune at det gis konsesjon for omsøkte kraftutbygging i Sivertelva.*

NVE har oversendt høring om endrede planer for utbygging av Sivertelva.

De viktigste endringene er at:

-inntaksdammen flyttes 300 meter ned i elva.

-rørgata flyttes i sin helhet til vestsiden av Sivertelva og kryssing av elva unngås.

-kraftstasjonen flyttes ca 600 meter nedstrøms i elva.

-lengda på den permanente kjøreveien til kraftstasjonen reduseres med ca 600 meter

Etter Alta kommunes oppfatning vil det nye alternativet for utbygging av Sivertelva føre til at det permanente inngrepet i naturen blir mindre. Alta kommune har ingen innvendinger til nytt alternativ for utbygging av Sivertelva.

Fylkesmannen i Finnmark har i brev av 18.01.2013 gitt følgende uttalelse:

"Fylkesmannen har ingen innvendinger mot de endrede planene. Etter vår oppfatning er dette alternativet på mange områder bedre enn det opprinnelige alternativet. Ved anlegging av vei til kraftverket ber vi om at det særlig blir tatt hensyn til kryssningen av Botnelva og at dette gjøres på en slik måte at det ikke vil være til hinder for oppgang av anadrom laksefisk."

Finnmark fylkeskommune har i brev av 28.10.2013 gitt følgende uttalelse:

"Finnmark fylkeskommune har nå befart det aktuelle området uten at det ble registrert automatisk freda kulturminner. Vi har derfor ingen særskilte merknader til søknaden.

Vi vil imidlertid be om at det i så stor grad som mulig tas hensyn til lokalitet registrert med id.148575 i Riksantikvarens kulturminnedatabase Askeladden, som ligger i planlagt vegtrase til kraftstasjon. Lokaliteten er ikke fredet.

Vi minner imidlertid om aktsomhetsplikten. Skulle det under arbeidet i marka komme fram gjenstander eller andre spor som indikerer eldre tids aktivitet i området, må arbeidet stanses omgående og melding sendes Finnmark fylkeskommune og Sametinget, jf. Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (Kulturminneloven) § 8 andre ledd. Denne meldeplikten må formidles videre til de som skal utføre arbeidet.

(...)"

Reindriftsforvaltningen i Finnmark har i brev av 04.02.2013 gitt følgende uttalelse:

"Områdestyret i Vest Finnmark viser til uttalelse gitt i brev av 6.1.2011. I forbindelse med de endringene som er gjort i forhold til opprinnelig søknad er det positivt å se at prosjektet er justert på en slik måte som kan være i samsvar med reindriftsnæringen i området.

Områdestyret vil dog bemerke at det er spesielt problematisk at det planlegges anleggsveier inn til det planlagte inntaket. Erfaringer viser at nye etablerte veier bidrar til økt ferdsel for øvrige inn i beiteområdene. Veianlegg åpner for full tilgang til sårbare områder, som området rundt Sivertelva betraktes som, i og med at området ikke er utbygd på noen måte. En veianlegg betraktes også som et av de største faktorene hva gjelder faktisk tap av beiteareal for reindriftsnæringen. Erfaringer viser også at tiltak for å hindre allmenn ferdsel inn til områder, slik som oppsetting av fysiske hinder som for eksempel veibom, har liten effekt, om veien er fysisk fremkommelig. Dette er selvfølgelig problemstillinger som ikke tiltakshaver kan lastes for på et senere tidspunkt, men nok en negativ konsekvens av utbygning som reindriftsnæringen må forholde seg til i neste omgang.

Videre vil en oppføring av installasjon som en kraftstasjon begrense beiteareal ytterligere. Området blir brukt til både vår, sommer og tidlig høstbeite av reinbeitedistrikt 26. Området er sørvendt og blir tidlig bart, og sågar et viktig område for reinbeitedistriktet.

Reindriftsnæringen er generelt sett i en meget omfattende omstillingsfase på grunn av reintallstilpasning pr. i dag. Områdestyret i Vest Finnmark må derfor se det helhetlige bildet på dette prosjektet. Det er urimelig for reindriftsnæringen om tilpasning av driften blir ytterligere begrenset på grunn av inngrep i viktige reinbeitearealer som i dag ansees som inngrepsfritt.

Områdestyret i Vest Finnmark fastholder derfor sin uttalelse gitt i brev av 1.6.2011 og vil derfor tilrå at det ikke blir gitt tillatelse til utbygging av Sivertelva kraftverk.”

Reinbeitedistrikt 26 har i brev av 05.02.2013 gitt følgende uttalelse:

”Viser til mail fra Dag Kjellebold ang. begrenset høring for søknad om bygging av Sivertelva i Alta kommune datert 9.januar 2013. Styret i Rbd. Lakkonjarga har behandlet saken per telefon og fastholder uttalelsen om å gå i mot søknad om utbygging av småkraftverket Sivertelva i reinbeitedistriktet, selv med de endringer som er gjort fra opprinnelig søknad.

Viser til reinbeitedistriktets uttalelse til saken.

(...)”

Søker har ikke kommentert innkomne uttalelser etter høring av nytt hovedalternativ.

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 13,64 km² ved inntaket, og middelvannføringen er beregnet til 0,54 m³/s. Avrenningen varierer fra år til år med dominerende høst og vår flommer. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 0,149 og 0,032 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 0,036 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 1,34 m³/s og minste driftsvannføring 0,03 m³/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 35 l/s hele året. Ifølge søknaden vil dette medføre at 64 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon.

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Med en maksimal slukeevne tilsvarende 250 % av middelvannføringen og foreslått minstevannføring på 35 l/s, vil dette gi en restvannføring på ca. 130 l/s rett nedstrøms inntaket som et gjennomsnitt over året. Det meste av dette vil komme i flomperioder. De store flomvannføringene blir i liten grad påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp over dammen 15 dager i et middels vått år. I 87 dager vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket.

NVE mener at omsøkt slukeevne ivaretar noe av vassdragets naturlige vannføringsdynamikk ved at det er overløp et visst antall dager i året.

Produksjon og kostnader

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger.

Naturmangfold

Naturtyper og flora

Det ble ikke registrert viktige naturtyper etter DN Håndbok 13 i tiltaksområdet. Sivertelva renner i en v-dal. Elva har få fossefall som danner fossesprutsoner, og har ikke bekkekløfter som er vurdert å ha betydning for biologisk mangfold.

Det er ikke funnet spesielt rike plantesamfunn eller sjeldne/truete arter i influensområdet til det planlagte kraftverket.

Fisk og ferskvannsbiologi

Elva antas ikke å være av stor betydning for anadrom fisk. Fylkesmannen ber om at det blir tatt hensyn til kryssing av Botneelva ved veibygging til kraftstasjon og at dette gjøres på en slik måte at det ikke vil være til hinder for oppgang av anadrom laksefisk. De har foreslått undersøkelser for bruk av terskler og lignende. Dette vil om nødvendig bli vurdert i detaljplanleggingen.

Utgraving av kulper nedenfor kraftverket er foreslått av søker for å sikre noen standplasser for fisk ved utfall. Dette ivaretas i detaljplan og er tilstrekkelig etter vårt syn da verdien av elva er begrenset..

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om Sivertelva kraftverk legger vi til grunn bestemmelsene i naturmangfoldlovens §§ 4 og 5 samt §§ 8-12.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart . Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldlovens § 8.

En eventuell utbygging av Sivertelva vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper, arter eller økosystemet gitt i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

NVE har også sett dette i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Prinsippet om samlet belastning i naturmangfoldloven § 10 er vurdert, og er ikke avgjørende for konsesjonsspørsmålet. NVE mener tiltaket ikke har virkninger på økosystemet ut over eget influensområde.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldlovens § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Landskap/friluftsliv/brukerinteresser

Hovedinntaket i nytt hovedalternativ er flytt ned til kote 300. I tillegg er overføringen av sideelva kraftig kuttet og utgjør nå 150 meter før sammenføringen med Sivertelva. Rørtraseen fra inntaket til stasjon planlegges lagt på samme side av elva hele veien slik at elvekryssing unngås. Flytting av kraftstasjon gjør at veien til kraftstasjon blir kraftig redusert og permanent inngrep mindre.

Alta kommune og Fylkesmannens oppfatning er at nytt hovedalternativ på mange måter er et bedre alternativ enn opprinnelig og permanent inngrep i naturen blir mindre. Vi slutter oss til denne vurderingen.

Ingen av høringspartene har kommentert overføringen. NVE kan ikke se at denne har negative konsekvenser.

INON

Fylkesmannen peker på at en konsesjon for bygging av Sivertelva kraftverk vil gi et tap av uberørt natur (INON). Tiltakets plassering medfører at tapet av villmarkspreget natur vil skje i utkanten av INON-området, og Fylkesmannen mener dette tiltaket kan aksepteres.

NVE er enig i denne vurderingen.

Reindrift

Byggingen av Sivertelva vil berøre reinbeitedistrikt 26 La'kkonja`rgas. Ifølge Reindriftsforvaltningen Vest-Finnmark benyttes området til vår, sommer og tidlig høstbeite. Området er sørvendt og blir tidlig bart. Dette er et urørt område og er uten veiforbindelse.

Reinbeitedistriktet og Reindriftsforvaltningen mener at inngrepet vil innebære et nytt innhogg i reindriften beitearealer, samtidig som inngrepet vil innebære uro og forstyrrelse i byggeperioden og etterbruk av vei. De er derfor imot bygging av Sivertelva kraftverk.

NVE er enig i at det er anleggsfasen som vil medføre de største negative konsekvensene for reindrift i området, og at en dialog mellom tiltakshaver og reindriften er avgjørende for å avgrense de negative konsekvensene.

NVE mener også at det nye hovedalternativet gir et mer begrenset inngrep ved å flytte inntakene lenger ned. For å forstyrre rein minst mulig vil veien opp til inntakene gjøres om til sti/ATV-vei etter anleggsperioden er slutt. Området vil da fortsatt være forholdsvis urørt og uten veiforbindelse på vannveien.

Kulturminner

Fylkeskommunen og Sametinget har ikke funnet automatisk freda kulturminner i tiltaksområdet. De ber om at det tas hensyn til en lokalitet med id. 148575 i Riksantikvarens kulturminnebase. Lokaliteten er ikke fredet. De minner videre om aktsomhetsplikten.

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell utbygging av Sivertelva kraftverk vil gi 7,3 GWh i et gjennomsnittså. Denne produksjonsmengden regnes i nedre del for et småkraftverk. Småkraftverk utgjør et viktig bidrag i den

politiske satsingen på fornybar energi. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til søker og grunneiere og generere skatteinntekter. Videre vil Sivertelva kraftverk styrke næringsgrunnlaget i området og vil dermed kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning.

Oppsummering

En utbygging der inntakene er flyttet til ca. kote 300 og med slipp av alminnelig lavvannføring vil gi om lag 7,3 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon.

Høringspartene er delt i om det bør gis konsesjon til den omsøkte utbyggingen. Alta kommune, fylkesmannen og fylkeskommunen er ikke mot en utbygging mens reindriften og reindriftsforvaltningen er mot. De mener inngrepet vil innebære et nytt innhogg i reindriftens arealer, samtidig som inngrepet vil innebære uro og forstyrrelse i byggeperioden.

NVE mener at nytt hovedalternativ for utbygging vil gi små virkninger for reindriftens bruk av området. Inntakene er trukket ned, vannveien er nedgravd og kraftstasjon er flyttet slik at permanent vei blir mindre og inngrepet i området mindre.

For å ivareta reindriftens interesser i byggefasen er det viktig at reinbeitedistriktet involveres i planleggings- og driftsperioden.

Hensynet til livet i og langs elva kan etter NVEs vurdering ivaretas med slipp av minstevannføring. Nedgravd vannvei vil gi minimale virkninger for reindriften på sikt og med god plassering av kraftstasjon og dermed kort permanent vei vil virkningene av prosjektet være begrenset. Vi kan ikke se at det forligger andre forhold som berører allmenne interesser av vesentlig grad. Dette gjelder også for overføring av Ruollagobejávri.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Blåfall AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Sivertelva kraftverk med overføring av Ruollagobejávri . Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til energiloven

Blåfall AS har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer 1500 m og 22 kV kabel i grøft til eksisterende linjenett.

Virkningene av linjetilknytningen inngår i NVEs helhetsvurdering av planene, og er ikke avgjørende for konsesjonsvedtaket.

Alta Kraftlag er områdekonsesjonær og skal ifølge søknaden stå for bygging og drift av anlegget. Vi finner det ikke nødvendig med en egen anleggsconsesjon etter energiloven for høyspenttilknytning til 22 kV nett. Nødvendige høyspentanlegg, inkludert transformering, kan bygges i medhold av nettselskapets områdekonsesjon.

Dersom Blåfall AS ønsker egen anleggsconsesjon, må det sendes inn søknad om dette når eksakt størrelse på elektriske installasjoner er klart. NVE kan da meddele egen anleggsconsesjon for kraftverket.

Alta Kraftlag har uttalt at det kan påregnes et anleggsbidrag ved tilkobling av Sivertelva kraftverk ved en eventuell forsterkning av linjenettet.

NVE har ikke gjort en grundig vurdering av kapasiteten i nettet, og tiltakshaver er selv ansvarlig for at avtale om nettilknytning er på plass før byggestart. NVE vil ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jamfør konsesjonsvilkårenes post 4.

Forholdet til plan- og bygningsloven

”Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker” gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder DN/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med

andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	l/s	540
Alminnelig lavvannføring	l/s	36
5-persentil sommer	l/s	149
5-persentil vinter	l/s	32
Maksimal slukeevne	l/s	1340
Maksimal slukeevne i % av middelvannføring	%	250
Minste driftsvannføring	l/s	30

Søker har foreslått 35 l/s hele året som tilsvarende beregnet alminnelig lavvannføring. Ingen av høringspartene har kommentert dette særskilt. Det er ikke fremkommet verdier i elva som gjør at minstevannføringen bør økes i forhold til omsøkt.

Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på **35 l/s** hele året. Samlet produksjon vil da bli på **7,3 GWh/år**. Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Dersom tilsiget er mindre enn minstevannføringskravet, skal hele tilsiget slippes forbi.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Kraftverket skal kjøres jevnt. Inntaksbassenget skal ikke benyttes til å oppnå økt driftstid, og det skal kun være små vannstandsvariasjoner knyttet til opp- og nedkjøring av kraftverket. Dette er primært av hensyn til naturens mangfold og mulig erosjonsfare.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Narvik og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet i nettet og at kostnadsfordelingen er avklart, jmfør våre merknader under avsnittet "Forholdet til energiloven".

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Nedenstående tabell søker å oppsummere føringer og krav som ligger til grunn for konsesjonen. Det kan likevel forekomme at det er gitt føringer andre steder i dokumentet som ikke har kommet med i tabellen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Valg av alternativ	Kraftverket bygges etter nytt hovedalternativ, beskrevet i notat av desember 2012. Se vedlagt kart. Søknaden datert 10.09.2010 ligger til grunn for nytt hovedalternativ.
Inntak	Inntaket skal være på kote 300. Blåfall AS skal legge vekt på at damhøyden skal tilpasses terrenget og ikke høyere enn nødvendig. Teknisk løsning for dokumentasjon av slipp av minstevannføring skal godkjennes av NVE.
Vannvei	Rørgata skal være nedgravd hele veien, se vedlagt kart. Dette kan ikke endres i detaljplanleggingen.
Kraftstasjon	Skal bygges på kote 16 som gitt i kart.
Overføringer	Som gitt i notat nytt hovedalternativ fra desember 2012. Se vedlagt kart.
Største slukeevne	1340 l/s
Minste driftsvannføring	30 l/s
Installert effekt	3,08 MW
Antall turbiner	2
Vei	Se kart. Anleggsvei til inntak skal være midlertidige. Vannveien skal kun være kjørbare for ATV etter at kraftverket er igangsatt. Veien skal ikke brukes slik at det blir økt ferdsel og mer forstyrrelser for reindriften. Dette er avgjørende for konsesjonen. Hensynet til reindriften veier tungt og vannveien skal ikke være til hinder, godt nedgravd og utjevnet.. Unødig ferdsel skal unngås og maks bredde på løypa skal ikke overstige 2 meter. Steiner settes slik at traseen sperres for biltrafikk. Kryssing av Botnelva skal gjøres slik at det ikke vil være til

	hinder for oppgang av anadrom laksefisk.
Avbøtende tiltak	Detaljplanen skal utarbeides i samarbeid med reindriften. Plan for utgraving av kulper nedenfor utløp skal fremgå som en del av detaljplan.
Annet	Gravearbeider på vannvei og inntak avklares med reinbeite for å redusere ulempene i anleggstiden.

Det er angitt i tabellen hvorvidt det kan gjøres justeringer i forbindelse med detaljplanleggingen. Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, herunder også planlagt installert effekt og slukeevne, vil ikke være berettiget til å motta el-sertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen og Sametinget for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8 (jamfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Øvrige forhold

NVE vil påpeke at ev. konflikter mellom søker og grunneiere om rettigheter vil være av privatrettslig art, og avklares direkte mellom partene eller i rettsapparatet.

Vedlegg

Kart

